

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

до
СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

от

МАЛИНА ЕДРЕВА, ГРЕТИ СТЕФАНОВА, ИВАН ТАКОВ И КАРЛОС
КОНТРЕРА – ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ

Относно: възлагане на „Топлофикация София“ ЕАД да проведе преговори с цел компенсиране на увеличените разходи на „Топлофикация София“ ЕАД вследствие на значителния ръст на цените на природния газ и въглеродните емисии през 2021 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С настоящия доклад представяме на Вашето внимание информация относно актуалното развитие на цените на енергоносителите и неговото негативно отражение върху финансовото състояние на най-големия доставчик на топлинна енергия в страната „Топлофикация София“ ЕАД, като предлагаме решение на общинския съвет в качеството му на упражняващ правата на едноличния собственик на капитала на дружеството, с цел обезпечаване на дейността на дружеството и гарантиране на осъществяването на изключително важните за гражданите на София социални функции по производство и доставка на топлинна и електрическа енергия.

I. Промяна в цените на природния газ и на въглеродни емисии

На 01.07.2021 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) утвърди цената на топлоенергията за „Топлофикация София“ ЕАД, с което беше фиксирана прогнозна цена на природния газ, заложена в цената от 47,11 лв./MWh и цена на въглеродните емисии в цената на топлинната енергия от 51 евро/t. От август тази година обаче се наблюдава устойчивата тенденция за покачване на цените на природния газ. През м. август утвърдената от КЕВР цена на природния газ е 57,60

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложението се сканират.

лв./MWh, за септември – 69,40 лв. /MWh, а очакваната цена от 1 октомври е 80,28 лв./MWh. За тези три месеца борсовата цена на емисиите нарасна до 60,49 евро/t. Ръстът на цените на основните компоненти, които определят цената на топлинната енергия и разликата спрямо утвърдените регулирани цени, на които дружеството продава на своите клиенти, в следващите няколко месеца ще доведе до **безprecedентна ликвидна криза**. При създадата се ситуация постъпленията от продажби са крайно недостатъчни за обслужване на текущите задължения за природен газ и покупка на необходимите въглеродни емисии за 2021 г. (до края на м. април 2022 г.). Огромната разлика между цената, на които „Топлофикация София“ ЕАД продава топлинна енергия и тази, на която купува природен газ, при постоянен месечен ръст на цената, би довело до значително увеличение на дълга на дружеството към „Булгаргаз“ ЕАД с приблизителен размер 247 млн. лв. до края на годината и 360 млн. лв. до края на регуляторния период (юни 2022 г.), както и загуба от над 250 млн. лв. към 31.12.2021 г.

II. Взаимоотношения с „БУЛГАРГАЗ“ ЕАД и „БЕХ“ ЕАД

През последните повече от десет години „Топлофикация София“ ЕАД изпитва системни затруднения да обслужва в срок задълженията си за природен газ. Една от основните причини за това са непазарните условия на договора за доставка на природен газ, които „Булгаргаз“ ЕАД едностранно налага през годините в качеството си на обществен доставчик. Друг основен фактор е регулираният пазар, в който дружеството извършва основната си дейност, в резултат на което определяните от КЕВР пределни цени на топлинна и електрическа енергия не осигуряват необходимите приходи за обезпечаване на всички текущи разходи за лицензионните дейности, инвестиционни разходи със собствени средства и изплащане на натрупаните задълженията за природен газ. През 2021 г. към традиционните фактори, формиращи задълженията за природен газ, се добавиха и безprecedентните покачвания на цените на природния газ и въглеродните емисии.

През годините този проблем частично е решаван чрез ликвидна подкрепа от страна на „Българския енергиен холдинг“ ЕАД към дъщерното си дружество чрез цесия на вземания от „Булгаргаз“ ЕАД към Холдинга и последващо подписане на споразумения за разсрочване на задълженията.

Важно е да се отбележи фактът, че формираният дълг е натрупан през периоди в различно съотношение на собствеността на дружеството - общинска и държавна, както следва:

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложението се сканират.

- октомври 1992 г. - декември 2002 г. – 100% собственост на Столична община;
- януари 2003 г. - януари 2009 г. – 58% на собственост на Столична община и 42% собственост на държавата ;
- февруари 2009 г. до юли 2010 г. – 100% собственост на държавата;
- август 2010 г. – до момента - 100% собственост на Столична община.

Към края на 2010 г., когато акциите от капитала на дружеството стават собственост на Столична община, задълженията на „Топлофикация София“ ЕАД към БЕХ ЕАД и „Булгаргаз“ ЕАД са на обща стойност 421 млн. лв., което означава, че значителна част от дълга на дружеството е натрупана през период, в който в собствеността му е участвала и държавата.

На 11.12.2015 г., след проведени успешни преговори между страните, е подписано Споразумение между „Топлофикация София“ ЕАД и БЕХ ЕАД, с което страните се съгласяват да подновят всички задължения, възлизащи на 500 464 796 лв. към датата на подписване на споразумението.

На 23.12.2020 г. в „Топлофикация София“ ЕАД е постъпило уведомление по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, с което „Булгаргаз“ ЕАД уведомява дружеството, че задължения за природен газ, в размер на 109 946 165, 20 лева, произтичащи от склонения договор за доставка на природен газ на изходен пункт на газопреносната мрежа са прехвърлени на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

В резултат на описаното до тук, към 28.09.2021 г. общите задължения на „Топлофикация София“ ЕАД към БЕХ ЕАД са на стойност 717 695 506,84 лева.

Стремейки се да бъде добросъвестен и максимално коректен дължник, от м. април 2020 г. насам „Топлофикация София“ ЕАД своевременно информира „Български енергиен холдинг“ ЕАД за належащата необходимост от предоговаряне на параметрите по действащите споразумения в съответствие с настоящите възможности на дружеството за изплащане, плановете му за развитие и модернизация и растящите разходи за въглеродни емисии. Отделно от това е изразена готовност за обсъждане на промени по направените предложения, които да кореспондират с възможностите на кредитора и са приемливи за него.

С писмо до председателя на Столичния общински съвет и до кмета на Столична община, „Български енергиен холдинг“ ЕАД определи за неприемливи отправените от страна на дружеството предложения като призова едноличния собственик на капитала на „Топлофикация София“ ЕАД да предприеме всички необходими мерки за *Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.*

Приложението се сканират.

финансовото стабилизиране на дружеството. Подобно действие от страна на Столичната община, освен непосилно за общинския бюджет е и крайно неприемливо, тъй като причината за натрупаните задължения се дължат на регуляторната среда, в която дружеството работи. През последните повече от 20 години дружеството е натоварено с непосилна социална функция, поемайки разходите за провежданата социална политика в сектора на енергетиката.

От средата на м. юли 2020 г. между „Булгаргаз“ ЕАД и „Топлофикация София“ ЕАД тече активна кореспонденция, в която газовият доставчик настоява за пълно погасяване на просрочените текущи задължения, което към този момент и предвид финансовото състояние на „Топлофикация София“ ЕАД не е възможно.

Поради изложените по-горе външни фактори, дружеството е изправено пред обективна невъзможност да продължи положителната тенденция по обслужването на текущите задължения за природен газ от първото тримесечие на 2021 г. През първите три месеца на годината „Топлофикация София“ ЕАД е погасило в пълен размер задълженията си по текущо издаваните фактури за природен газ, като дългът е намалял с 1 794 000 лв.

За съжаление положителната тенденция беше прекъсната поради задължението до 30.04.2021 да бъдат закупени квотите за въглеродни емисии за 2020 г., за което беше необходим финансов ресурс от 94 398 000 лв. В резултат на двукратното нарастване на цената на квотите през последните месеци, дружеството отчете допълнителен разход от над 43 000 000 лв. над признатия от КЕВР за покупка на квоти, което от своя страна доведе до ликвиден недостиг и неизбежно покачване на текущите задължения за природен газ.

В обобщение може да се посочи, че към 28.09.2021 г. от началото на годината дружеството е погасило общо 206,4 млн. лв. задължения към „Булгаргаз“ ЕАД, като помесечното им разпределение е представено на графиката по-долу:

В резултат на това динамиката на дълга през 2021 г. е както следва:

По отношение на действащия към настоящия момент договор за доставка на природен газ с „Булгаргаз“ ЕАД следва да се има предвид, че сроковете и условията, при които „Топлофикация София“ купува природен газ от обществения доставчик години наред са сред основните причини за системното натрупване на задължения и отчитане на загуба от дейността. Съгласно действащия договор, „Булгаргаз“ ЕАД **фактурира авансово предварително заявени прогнозни количества, като от 12-то число на текущия месец начислява законова лихва (ОЛП+10%)**, въпреки че на практика реална доставката на повече от половината от природния газ все още не е осъществена.

Същевременно „Топлофикация София“ ЕАД фактурира топлинната енергия на клиентите си **след изтичане на месеца, за който се отнася услугата**, като съгласно общите условия за продажба на топлинна енергия, **битовите клиенти разполагат с 45-дневен безлихвен срок за плащане, а стопанските клиенти с 30-дневен срок**. Също така, **дружеството не начислява лихви върху сметките на битовите си клиенти, които са на прогнозен отчет или близо 85% от всички клиенти**, което е предпоставка за част от тях да заплащат задълженията си със закъснение или да изчакват издаване на изравнителна фактура след приключване на отопителния сезон. **Описаните дисбаланси между входящите и изходящите парични потоци на дружеството от близо 75 дни представляват непосилни и изключително неизгодни търговски условия, за който и да е бизнес и предопределя цикличното натрупване на задължения към доставчика.**

В случая тези непазарни условия се прилагат години наред спрямо най-големия потребител на природен газ в страната с близо 25% от цялото потребление, стратегическа и социално отговорна компания с близо 450 000 клиенти, осигуряваща топлинна енергия на повече от милион жители в столичния град. Противно на пазарната логика „Топлофикация София“ ЕАД не получава никакви преференции и отстъпки, независимо че дейността на дружеството не е изцяло търговски ориентирана и то изпълнява обществен и социален ангажимент. Както е известно, „Топлофикация София“ ЕАД извършва основната си дейност в изцяло регулирана среда, като приходите на дружеството се лимитират от КЕВР при извършването на регулаторни прегледи и определяне на пределни цени за продажба на топлинната енергия и електрическата енергия от високоефективно комбинирано производство (ВЕКП), тоест комисията признава или не признава част от тях при определяне на цените, заявени от дружеството.

Също така, съгласно чл. 8, ал. 2, т.3 от Наредба № 5 от за регулиране на цените на топлинната енергия, КЕВР не признава разходите за лихви и неустойки към „Български енергиен холдинг“ ЕАД и „Булгаргаз“ ЕАД, за целите на ценообразуването, които в исторически план от 2010 г. насам възлизат на близо 254 000 000 лв.

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложението се сканират.

Разходи за лихви към БЕХ и Булгаргаз

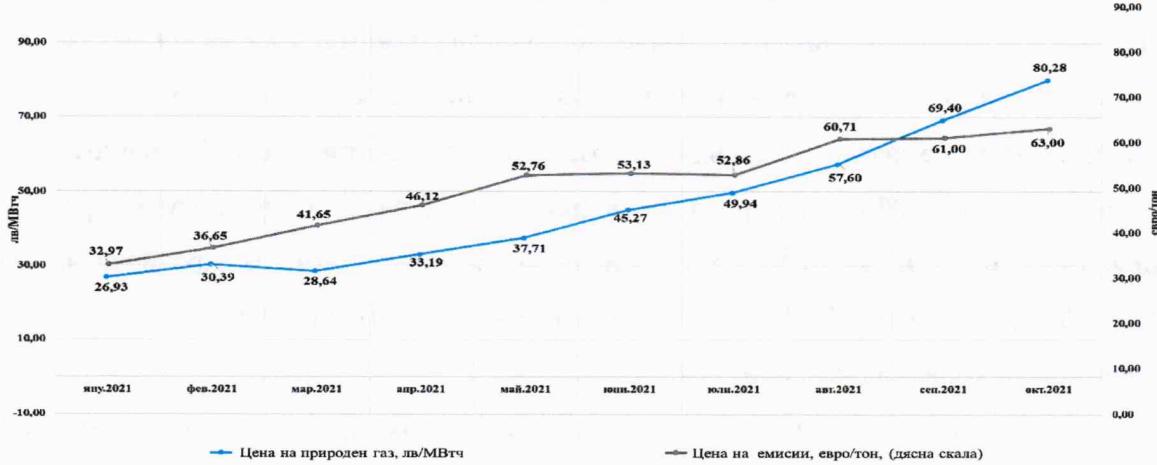
периода 2010 г. - 28.09.2021 г., лева

	БУЛГАРГАЗ	БЕХ	ОБЩО
Година	Лихви	Лихви	Лихви
2010	2 530 309	8 192 658	10 722 967
2011	4 643 953		4 643 953
2012	6 750 787		6 750 787
2013	9 503 543		9 503 543
2014	9 586 691		9 586 691
2015	14 902 997	24 377 865	39 280 862
2016	9 323 713	16 716 914	26 040 628
2017	7 870 724	16 265 106	24 135 830
2018	8 426 306	19 562 571	27 988 877
2019	12 402 805	20 866 760	33 269 565
2020	12 339 927	21 041 512	33 381 439
към 28.09.2021	5 838 519	22 827 635	28 666 154
ОБЩО	104 120 275	149 851 021	253 971 296

Увеличението на цените на природния газ и емисиите от началото на 2021 г. се явява основна причина за нарастването на дълга, като проблемът се изостри изключително много през второто полугодие.

Безпрецедентното нарастване на цените на енергийните ресурси и на въглеродните емисии, активира инфлационните процеси в цяла Европа и доведе до изключителни затруднения за редица отрасли, както и до рязко намаление на покупателната способност на населението. За съжаление всички краткосрочни прогнози сочат за продължаване на тези тенденции през предстоящите зимни месеци, като множество европейски правителства вече обсъждат схеми за предоставяне на директни енергийни помощи за домакинствата и бизнеса.

Цени на природния газ и въглеродните емисии през 2021 г.

Считано от 14.08.2020 г., когато за пръв път „Булгаргаз“ ЕАД официално е изпратил своя проект на Договор за доставка на природен газ на изходен пункт на газопреносната мрежа за 2021 г., между дружествата са започнали преговори по отношение на клаузите по последния. Въпреки многобройните разменени писма между

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложениета се сканират.

дружествата, не е достигнат консенсус по нито една от клаузите от проекта на Договора, а от страна на „Топлофикация София“ ЕАД са изложени подробни мотиви в подкрепа на предложените промени, включително Проект на договор за 2021 г. Предложените от дружеството промени са изцяло съобразени с либерализацията на газовия пазар вследствие на създадената платформа със сегмент за двустранна търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД, промените в пазарните условия и създадените възможности за диверсификация на източниците на доставка на природен газ.

Договорите, които „Булгаргаз“ ЕАД сключва с крайните клиенти, не подлежат на изрично одобрение или утвърждаване, както и на регулиране от държавен регулятор. В тази връзка нормативната уредба по никакъв начин не ограничава възможността клаузите по същия да бъдат договаряни, а не еднострочно налагани.

В обобщение на изложеното може да се заключи, че „Топлофикация София“ ЕАД полага максимални усилия за управление по оптимален начин текущия и дългосрочния си дълг, доколкото му позволява регуляторната средата, в която дружеството извършва дейността си.

III. Необходимост от решение на принципала на дружеството

Следва да се отбележи, че „Топлофикация София“ ЕАД е най-големият потребител на природен газ в страната, който осигурява отопление на над 1 млн. души и вече търпи значими загуби от повишената цена на природния газ. В настоящата социална и икономическа обстановка не може да се иска повишаване на цената на парното в София. **В момента обаче в „Топлофикация София“ ЕАД остава разликата между одобрената цена на топлинната енергия и постоянно повишаващата се цена на природния газ, като тази разлика само за последните 3 месеца достига 100%.** Тази разлика в цената трябва да бъде компенсирана от държавата и тази компенсация трябва да започне сега. В противен случай „Топлофикация София“ ЕАД, която е най-големият клиент на „Булгаргаз“ ЕАД, няма да може да покрива задълженията си.

До момента само за трите месеца - от юли до септември, разликата в цените е 11 млн. лв. Ако на 1 октомври КЕВР утвърди нова цена на природния газ за „Булгаргаз“ ЕАД, по експертни оценки се очаква финансова дупка да нарасне с още 15 млн. лв. само за месец октомври. За месеците ноември и декември, в които потреблението на газ е най-голямо заради отопителния сезон, тази разлика в цените ще генерира финансов недостиг от над 100 млн. лв.

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложенията се сканират.

Отделно перо в цената на топлинната енергия са увеличаващите се цени на въглеродните емисии. Очакванията са до края на годината разликата в одобрените и пазарните цени се очаква да бъде още 25 млн. лв.

„Топлофикация София“ ЕАД в момента е натоварена с непосилна социална функция като запазва цената на парното. В тези тежки времена на ръст на инфлацията, дружеството запазва социално поносимите цени за гражданите. В същото време, то не може да бъде буфер, който самостоятелно да плати социалната политика на държавата. Затова е редно държавата да възстанови на дружеството увеличените разходи вследствие на значителния ръст на цените на природния газ и въглеродните емисии през 2021 г. В противен случай ликвидната криза, в която „Топлофикация“ ще изпадне, ще се отрази на цялата енергийна система на страната.

Столичният общински съвет, като упражняващ правата на едноличния собственик на капитала – Столична община, има правомощието и е задължен да се произнася по всички важни въпроси, касаещи дейността на най-голямото общинско търговско дружество. Произнасянето е необходимо не само заради изискванията на дружественото право, а и за да се вземат своевременни и адекватни мерки и да се покаже ясно управленско отношението към доставчика на топлинна и електрическа енергия на София и подчертава неговото значение за осигуряването на топлинна и електрическа енергия за домовете на 1 млн. граждани на Столична община. С приложения проект за решение това се предлага да стане чрез изльчване на преговорен екип от представители на различните политически сили, които да защитят обществения интерес и участват активно в преговори с държавни органи и институции, както и с възлагането на предприемане на всички правни фактически действия за предявяване на искания за включване в компенсаторни механизми за намаляване на загубите (като енергийни помощи, трансфери, възмездни финансови помощи и др.), провеждане на преговори с Фонд „Сигурност на Електроенергийната система“, както и да бъдат проучени от ръководството на дружеството всякакви други възможности за финансиране от държавния бюджет.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 221, т. 11 от Търговския закон, във вр. с чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във вр. с чл. 23, ал. 1, т. 22 от Наредбата за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала, във вр. с чл. 21, ал. 1, т. 16 от Устава на „Топлофикация София“ ЕАД, Ви предлагаме да вземете решение, съгласно приложения проект.

Приложение: проект за решение

С УВАЖЕНИЕ,

ВНОСИТЕЛИ:

МАЛИНА ЕДРЕВА

ИВАН ТАКОВ

ГРЕТИ СТЕФАНОВА

КАРЛОС КОНТРЕРА

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложението се сканират.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № .....

на Столичния общински съвет

от .....

За възлагане на „Топлофикация София“ ЕАД да проведе преговори с цел компенсиране на увеличените разходи на „Топлофикация София“ ЕАД вследствие на значителния ръст на цените на природния газ и въглеродните емисии през 2021 г.

На основание чл. 221, т. 11 от Търговския закон, във вр. с чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във вр. с чл. 23, ал. 1, т. 22 от Наредбата за реда за учредяване и упражняване правата на общината в публични предприятия и търговски дружества с общинско участие в капитала, във вр. с чл. 21, ал. 1, т. 16 от Устава на „Топлофикация София“ ЕАД

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Възлага на управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД да предприеме всички необходими фактически и правни действия за компенсиране на увеличените разходи на „Топлофикация София“ ЕАД вследствие на значителния ръст на цените на природния газ и въглеродните емисии през 2021 г., включително, но не само: предявяване на искания за включване в компенсаторни механизми за намаляване на загубите (като енергийни помощи, трансфери, възмездни финансови помощи и др.), провеждане на преговори с Фонд „Сигурност на Електроенергийната система“, както и да проучат всяка друга възможност за финансиране от държавния бюджет.

2. Избира преговорен екип със задача да проведе преговори с компетентните държавни органи във връзка с постигане на справедливо обезщетение за „Топлофикация София“ ЕАД, с цел намаляване на загубите на дружеството, в състав:

- членове на Председателски съвет в Столичен общински съвет;
- членове на Управителния съвет на „Топлофикация София“ ЕАД;
- заместник-кмет на Столична община, Направление „Финанси и здравеопазване“.

Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.

Приложението се сканират.

Настоящото решение е прието на _____ заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 20__ г., Протокол № _____ от _____ 20__ г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния общински съвет: .....

Георги Георгиев

*Докладът се издава в 2 (два) екземпляра – 1 (един) за класиране в УАСО и един за адресата и се изпраща на адресата на хартиен носител и чрез АИССОС.
Приложението се сканират.*